

Farský list

Gréckokatolíckej Farnosti svätého archanjela Michala v Lomnom

ročník: IX.

13. júl 2025

číslo: 28

365 dní s pátrom Piom

08. október: To, či duša bude, alebo nebude vystavená skúške, nezávisí od nej a ona sama to nedokáže priamo ovplyvniť. Závisí to výlučne od Božej vôle. Odporúčam ti zostať pokojná a nestarať sa o to, čo príde. Všetko sa vyrieši na Božiu slávu a na posvätenie tvojej duše.

Taktiež si ustavične zachovávajú pokoru pred nekonečnou dobrotou nášho Pána, čoraz väčšími mu otváraj svoje srdce a neprestajne ďakuj dobrému Bohu za dobrodenia, ktoré ti ustavične udeľuje, lebo tí, ktorí nie sú vďační za prijaté milosti, nie sú hodní prijímať nové.

Napokon ťa vyzývam, nechaj v sebe nerušene, slobodne pôsobiť Božiu milosť a vždy ju používaj na Božiu slávu, svoju vlastnú spásu a spásu všetkých duší, nikdy nezabúdaj na to, že nebeské dobrodenia sa neudeľujú len pre vlastné posvätenie, ale aj pre posväcovanie ostatných.

(List z 23. februára 1915 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 340)

09. október: Radujme sa, pretože príde deň, keď budeme prespevovať jasavé chválospevy nášmu najľúbeznejšiemu milovníkovi, najsladšiemu odpočinku všetkých srdc, zamilovaných do jeho krásy. Opakujem, radujme sa, lebo pevne verím, že nadíde deň, že keď už naše srdcia nebudú sužované páľčivými výčitkami svedomia, že nemilujú svojho drahého Pána tak, akosi to zaslúži.

Nateraz sa starostlivo pripravujeme na tento veľký deň a ak milujeme Ježiša, raz a navždy zo seba strasme všetko, čo páchne svetom, dôkladne uvažujúc o pravde, ktorú nám vyjaval svätý Pavol: „Utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť.“ (Rím 8,18) Myslime na to, že nášmu nebeskému Ženíchovi nestačí, že nám za našu lásku pripravil bohatú odmenu v nastávajúcom živote, a preto chce, aby sme okúsili niečo z nej už tu na zemi. Kiež nám Pán dá pochopiť, akým šťastím pre dušu je, keď sa s dôverou vrhne do jeho náručia a uzavrie s ním večnú manželskú zmluvu, spečatenú týmito slovami: „Môj milý je môj a ja som jeho, nech myslí na mňa a ja budem myslieť naňho.“

(List zo 07. septembra 1915 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 482)

LITURGICKÝ KALENDÁR

Pondelok, 14. júl 2025

Svätý apoštol Akvila

16:45 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Helena (Hrinková); *Moleben Paraska*

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Juraj (Štefánik)

Menl. časti: *sl.* s. 108 ap. zač. 121 evanj. Mt zač. 51

Utorok, 15. júl 2025

Svätý apoštolom rovný a veľký knieža Vladimír

15:30 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): * Emília, Juraj, Zuzana

16:45 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Ladislav (Varga)

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Nina, Daniel, Marián

Menl. časti: *sl.* s. 109 ap. zač. 122 evanj. Mt zač. 52

Streda, 16. júl 2025

Svätý hieromučeník Aténogenés a jeho desiatu učeníci

16:45 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Ján, Anna, Ján, Anna

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Michal (Gača)

Menl. časti: *sl.* s. 111 ap. zač. 127 evanj. Mt zač. 53

Štvrtok, 17. júl 2025

Blažený hieromučeník Pavol Peter Gojdič

16:45 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): * za BHZe rodiny

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Terézia, Michal; *Moleben Gojdič*

Menl. časti: *sl.* s. 379 ap. zač. 129 evanj. Mt zač. 54

Piatok, 18. júl 2025

Svätá mučeník Emilián, Svätý mučeník Hyacint

Blažená Oľga, kyjevská kňažná, pri svätom krste nazvaná Helena

16:45 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Anna, Mikuláš; *svätý Jozef*

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *stsl.*): * Jarka, Vlado; *svätý Jozef*

Menl. časti: *sl.* s. 114 *stsl.* s. 114 ap. zač. 130* evanj. Mt zač. 55

Sobota, 19. júl 2025

Prepodobná matka Makrína

17:30 Svätá liturgia (Valkov, *sl.*):

Nedeľa, 20. júl 2025

6. nedeľa po Päťdesiatnici. Svätý prorok Eliáš. Hlas 5.

08:00 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): * Michal (88 r., Gordan)

09:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): * Helena (narodeniny) s rodinou

11:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * za všetkých veriacich

Menl. časti: *sl.* s. 101,382 ap. zač. 110 evanj. Mt zač. 29

Paterik je zbierka s výrokmi alebo krátkymi príbehmi, ktoré hovorili svätí starci svojim poslúšnikom, teda mníchom, ktorí sa im podriadili

7. Abba Makarius po návrate z cesty našiel človeka, ktorý prišiel s dobytkom a raboval mu jeho kéliu. Makarius sa ako pútnik postavil pri dverách. Pridal sa k zlodejovi a pomáhal mu nakladať veci na dobytok. Po dlhom mlčaní ho potom prepustil so slovami: „Nič sme si nepriniesli na tento svet, (1 Tim 6, 7) Pán dal, Pán vzal (Jób 1, 21). Nech je Pán požehnaný vo všetkom“.

8. Počas jedného zhromaždenia v skíte chceli mnísi vyskúšať starca Mojžiša. Verejne ho ponížili, keď povedali: „Čo tento Etiópčan robí medzi nami?!“ Keď to Mojžiš počul, nepovedal nič. Keď sa bratia rozišli, otcovia mu hovoria: „Abba, netrápi ťa to, čo sa stalo?“ Odvetil im: „Som rozrušený a nevládzem hovoriť.“ (Ž 77, 5)

9. Otec Pavol Komit s bratom Timotejom žili spolu v skíte. V rôznych situáciách sa medzi nimi vyskytli rôzne nezhody. Abba Pavol mu hovorí: „Ako dlho ešte budeme takto žiť?“ Timotej mu odpovedá: „Prejav mi lásku vtedy, keď ťa niečím urazím, maj so mnou trpezlivosť. A keď ty urazíš mňa, budem trpezlivo znášať ja teba.“ Zvyšok života konali podľa tohto rozhodnutia a žili v pokoji.

10. Paisij, brat starca Pimena, nadviazal priateľstvá s ľuďmi mimo svojej kélie. Pimenovi sa to nepáčilo. Príbehol za otcom Ammonom a hovorí mu: „Môj brat Paisij sa zoznámil s kadekým a to ma znepokojuje.“ Abba Ammon mu odvetil: „Drahý Pimen, si azda ešte medzi živými? Choď a prebývaj vo svojej kélii a v srdci si hovor, že uplynul už rok odvtedy, čo si v hrobe.“

11. Abba Pimen povedal: „Vít'azstvo vo všelijakých námahách, ktoré ťa stretnú, spočíva v mlčaní.“

12. Jeden urazený brat prišiel k otcovi Sisovi Tibejskému a hovorí mu: „Ten brat ma urazil a ja mu to chcem vrátiť.“ Starec ho prosil: „Nerob to, syn môj, je lepšie nechať pomstu Bohu.“ Bratovi sa to nepáčilo: „Nebudem mať pokoj dovtedy, kým sa mu neodplatím.“ Vtedy mu starec hovorí: „Pod', aspoň sa spolu pomodlíme!“ Vstali a starec povedal: „Bože, Bože náš! Nepotrebujeme tvoju starostlivosť, lebo sa dokážeme pomstiť sami za seba!“ Keď to brat počul, padol starcovi k nohám a vyznal: „Nebudem sa viac súdiť s bratom, odpusť mi!“

13. Ktosi zbadal pracovitého človeka, ako nesie na márach mŕtvolu, a povedal mu: „Nosíš mŕtvych; radšej choď a nos živých!“

14. Jeden z otcov povedal: „Ak ťa niekto urazí, žehnaj mu. Keď ťa prijme, bude vám dobre obom. Ak ťa ale neprijme, bude znevážený Bohom a tebe sa od Pána dostane požehnanie!“ (porov. Mk 6, 11)

15. O istom mníchovi sa vravelo, že keď ho niekto urazil alebo ho chcel nejako nazlostiť, bežal od neho s veľkým nadšením a hovoril, že takí ľudia slúžia na zdokonalenie svedomitých. Ale tí, ktorí nás chvália, nám len popletú dušu, lebo je napísané: „Tí, ktorí vás chvália, lichotia vám“.

16. Istý starec hovoril: „Ak niekto pamätá na človeka, ktorý ho urazil, ponížil alebo mu spôsobil škodu, má naňho pamätať ako na lekára, ktorého poslal Kristus, a má ho považovať za dobrodinca. Urážať sa je znakom chorľavej duše. Lebo ak by si nebol chorý, netrpel by si. Máš sa tešiť z takého brata, vďaka ktorému poznávaš svoje choroby. Máš sa zaňho modliť a prijímať od neho všetko ako uzdravujúci liek, ktorý ti posielal Pán. Keď sa naňho hneváš, hovoríš tým Kristovi: „Nechcem prijať tvoj liek, ale chcem si ďalej hniť vo svojich ranách.“

Z knihy vtipov: J. Luscoň a J. Kováčik: Vie Pán Boh o tom že existuje?

☺ V mobile sa ozve pípnutie a objaví sa text: „Lúbim ťa ako diabol.“ Slečna vyťuká odpoveď: „Aj ja ťa ľúbim. A kto si?“

☺ Modlitba slobodného dievčaťa: „Pane, pre seba nechcem nič, ale odmeň moju mamičku za všetku prácu a starostlivosť tým, že jej dáš nejakého pekného, vysokého, štíhleho a bohatého zaťa!

☺ „Mama, nemôžem sa vydať za Vinca.“ „Prečo?“ „Dozvedela som sa, že je neveriaci.“ „To nič, len si ho zober, Keď bude žiť s tebou, raz-dva uverí v peklo. A viera v nebo mu bude sladkou útechou.“

☺ „Ovládáte matematiku?“ „Áno.“ „Tak so mnou nepočítajte.“

☺ „Anička, ak chceš, napíšem tvoje meno na svoj dom.“ „Drahý, budem radšej, keď svoj dom napíšeš na moje meno!“

OZNAMY

- V pondelok po svätej liturgii (Kručov) pomodlíme **Moleben k prepodobnej Paraskéve**.
- Vo štvrtok má sviatok náš **blahoslavený Pavol Peter Gojdič**. Po svätej liturgii (Lomné) sa pomodlíme k nemu moleben.
- V piatok po svätej liturgii sa pomodlíme **Krátku pobožnosť k svätému Jozefovi**.
- V nedeľu je zároveň odporúčaný sviatok **Svätý prorok Eliáš**. Po svätých liturgiách posvätime autá, bicykle, kolobežky..., ktoré môžete pristaviť ku chrámu.
- **Upratovanie v chráme v Lomnom** má na zodpovednosť dvojica rodín: rodina Šitárová a rodina Siváková. Tým, čo upratovali srdečne Pán Boh zaplať a tým, čo nastupujú prajeme veľa síl.
- Do budúcej nedele sa môžete zapojiť do **humanitárnej zbierky pre rodiny na Ukrajine**. Materiálne veci ako finančnú podporu pre kňazov môžete nechať v sakristii chrámu. Všetkým darcom nech to Boh odplatí.

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť svätého archanjela Michala

Lomné 95, 090 33 Turany nad Ondavou, tel.: 054/749 12 55; 0905 507 681

o. Peter Olšovský, **email:** gkfu.lomne@gmail.com **web:** www.lomne.sk/cirkev

Opatrne som sa predieral popri hrubou vrstvou špiny pokrytých stenách, aby som vstúpil do časti pre mužov. Len s ťažkosťou sa dalo nájsť miesto, na ktoré by som šliapol, aby som sa nedotkol ľudských fekálií. Preventívne som sa nadýchol vonku a vnútri som chcel vydržať bez vydýchnutia a nutnosti nádychu. Hrdza rozožierala rúrky. Dotknúť sa niečoho prinajlepšom znamenalo dostať žltacku, v horšom nejakú infekčnú chorobu. Tak to aspoň vyzeralo. Mal som pocit, že za tých päťdesiat rokov, čo zariadenie existovalo, sa tu neupratovalo.

Napokon sme objavili našu múranicu. Po pozdrave s čiernou zdravotnou sestrou za škripajúcimi dverami sme pokračovali stredovou chodbičkou v baraku. Tú tvorili kovové rámy postelí, o ktoré si chorí opierali nohy. Vpravo a vľavo od nej ležali stenajúce telá rôzne pokrútených pacientov pod plachtami alebo bez nich. Priestor zívaj otvorený - všetci zdieľali svoju bolesť navzájom, nikto sa s ňou neschovával. Nebolo kam. Pre niektorých to možno bolo aj ponižujúce.

Sprievodcov brat bol mladý muž okolo štyridsiatky, mal však ťažké zranenie. Ako som sa dozvedel oveľa neskôr, praskol mu pankreas a mal vnútorné krvácanie. Padol zrejme na stavenisku z lešenia; na bezpečnosť práce sa tu v Afrike myslí na poslednom mieste. Prvé sú termíny a samotná stavba. Neskôr som jedno typické lešenie videl a zhrozil som sa. Drevá mali postrkané do dier múrov a priviazané špagátmi na vratké a tenké koly, ktoré ani neboli rovné, ale také, aké sa im zrejme podarilo odpáliť zo stromu. Tam pri najmenšej neopatrnosti stále hrozí úraz. Srdečne sme sa pozdravili, hoci Immanuel len cez zaťaté zuby. Bola to jedna z verzií nášho mena Emanuel, čo znamená Boh s nami. Skutočne, Boh bol s ním aj v tomto utrpení. Teraz mu poslal ľudí, čo sa za neho budú modliť, plniac príkaz Lásky „Chorých navštevujte“. Na bolesťou pokrivenej tvári sa pokúšal ukázať úsmev. Darilo sa mu to len s ťažkosťou. Príbuzní sa snažili povzbudiť mladého muža v ich jazyku lukonzo. Bol to smutný pohľad. Napokon ma ako misionára a evanjelizátora požiadalo prihovornú modlitbu. Modlil som sa v angličtine, ktorej tu celkom dobre rozumejú, lebo je to jediná(!) vyučovacia reč v školách (a hoci Uganda bola anglickým protektorátom, trochu som bol z toho prekvapený; to akoby my sme mali u nás na výber čínštinu a nič iné). Modlil som sa za jeho uzdravenie, ale Boh mi počas príhovoru povedal, že jeho pobyt tu bude krátky. Spočiatku som nevedel presne, čo znamená to „tu“, chcel som, aby

to znamenalo nemocnicu, tu v nemocnici. Nie. To „tu“ znamenalo „na tomto svete“.

Aj som mu to povedal. „Boh ti hovorí: Your stay here will be short (tvoj pobyt tu bude krátky).“ Pán života a smrti mu oznámil, že nadišiel jeho čas. Snažil som sa usmiať. Koho vôľa je lepšia? Kto vie, čo je pre nás najlepšie? Kto človeka a jeho stav pozná dokonalejšie? Boh už má pre neho náruč otvorenú. Otec mu dával možnosť pripraviť sa na stretnutie s ním. Utrie mu slzy, jeho bolesť sa pomíne a jeho duša sa po osobnom súde presunie tam, dúfajme, kde smútok nemá miesto.

Tam je už len radosť a pokoj. Naša návšteva toho neveselého miesta sa skončila. Musíme pokračovať na misiú. Na krajinu padla hlboká tma, v ktorej na krátku vzdialenosť bolo vidieť len belmá ľudí. Niektorí návštevníci nemocnice, túžiaci pozrieť svojich blízkych, ktorí prišli očividne z väčšej diaľky, si „ustlali“ pod stromami. Na trávnik si rozprestrelí akési matrace, ktoré si doniesli stočené a zviazané povrazom so sebou, a tam chceli stráviť noc. Nikto proti tomu nič nemal. Keď neprší, ide to. V inom zariadení som zase videl, že ľudia prespávali pod zvláštne vyvýšenými posteľami pacientov s úmyslom aj pomôcť svojim chorým blízkym.

Stúpali sme opäť chodníkom hore k vrátnici s kaplnkou. Baraky boli zvnútra vysvietené a ja som videl všetku ich vnútornú biedu. Videl som núdzu Afriky. Ako som sa dozvedel, pomáhať ju zmenšit' prichádzali niekoľkí odvážni dobrovoľníci – lekári a sestry z Európy a Ameriky.

Nasadli sme do auta a trmácali sa po kamenistých cestách do Bwery, neustále dávajúc pozor na presúvajúcich sa ľudí po stranách komunikácií aj v noci. Pri malej nepozornosti hrozila zrážka s nočnými pútnikmi, ktorých čierne telá sa vodičovi v svetle reflektorov objavovali dosť neskoro. Spolucestujúci besedovali na zadných sedadlách v ich domácej reči a ja som v hlave preberal, čo sme zažili a najmä, koľko Emmanuelovi zostáva času.

Nie veľa. V pondelok ráno prišla smutná správa, že odišiel do večného príbytku. Ani nie dva dni predtým stískal moju ruku, dnes je mŕtvy. Rozhodli sa ho ani neoperovať, vraj to bol beznádejný prípad; škoda námahy. Hneď som si spomenul na slovo, ktoré mu dal Pán, aby sa mohol ľútosťou nad svojimi hriechmi pripraviť na stretnutie s ním: „Your stay here will be short (Tvoj pobyt tu - na tomto svete - bude krátky)“.

(pokračovanie nabudúce)